

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesu Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitutum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Lvdouicus de Estrada n. 27

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

26. A IOANNE LEPAGE *In Bibliotheca sua Præmonstraten-*
sis Ordinis: Nobilissima (inquit) & celeberrima illa Societas
IESV, quæ quot Collegijs constitutis in Orbem diffusa fuit,
tot velut lucidissimis doctrinæ, & sapientiae luminibus Mun-
dum vniuersum illuminauit, tenebrasque illas Cimmerias
illi offusas laudabiliter dispulit. Ita in Imag. 1. s̄c. Soc. lib. 5.
cap. II. fol. 679. Qui Auctor, ut videtur sub eodem Ordine mi-
litauit.

Nobilissi-
ma, ac ce-
leberrima.

Collegijs
velut luci-
dissimis lu-
minibus
mundum
illuminans.

A CISTERCIENSIBVS.

27. * A LVDOVICO ESTRADA *Abbate de Guerta dig- Defensa*
nissimo, qui Societatem per Hispaniam mille calumnijs Apologetico
impeditam longissimo scripto Apologetico protexit, ex quo pauca feli- per honori-
gam, quæ eius animi sensum, & nostræ Religionis existimationem
clarius manifestant. Quibus (inquit) lacrymis illorum cæcita-
tem deplorabimus, qui priuatim, ac publicè aduersus Socie-
tatem persecutes commouent? Hoc sane lamentabatur
Propheta cum dicebat: Væ vobis cæci, qui dicitis bonum
malum, & malum bonum, & qui habetis lucem tenebras, &
tenebras lucem, &c. Et infra. Qui dixit Iesuitas Lutheran- Elias Insti-
nos esse, inter fatuos planè imò & fræneticos annumerandus:
sicut enim lux opponitur tenebris ita Iesuitarum Institutum, tutum Lu-
Lutheranorum instituto contradicit. Et inter alia quibus id therano-
probat latè & quæ ac eruditæ per vtrorumque vitæ rationem discurrens, ram In-
aut; Lutherani fide contenti, opera respnuunt, Iesuitæ verò cha- stitato sicut
ritatis operibus feruentes adeo sunt, vt maiori ex parte eos vi-
deas, cōfessiones fideliū audientes, administrantes Eucharistię
Sacramentum, odia componentes, infirmis seruientes, ver-
rentes Hospitalia, moribundos adiuuantes, mortuos sepelien-
tes, in obedientiæ obsequium magnis laboribus peregrinan-
tes, &c. Et post pauca; Mihi in animum semper induxi spe- lux tene-
cialem fructum à Deo intentum in huius Religionis funda-
tione,

Elias Insti-
tutum Lu-
therano-

lux tene-
bris con-
tradicit.

Nouū sub-
sidium ad-
uersus Lu-
theranam
heresim
militans.

tione, alium non fuisse, quamvis hoc nostro subsidio aduersus Lutheranam Hæresim militaret. Mentior, si mihi perspectum non est, Hæretorum capita ingenti odio abhorrere eos, quos ipsi Theatinos vocant. Sed satanæ fallaciae perspicue nobis iam sunt, non enim ignoramus astutias eius. Proh dolor! quis tot fluenta haberet lacrymatum, quæ mundare possent maculam afferentium, Iesuitas in Lutheranorum grege annumerandos. Et post plurima concludit. Hinc infero Pater mi Romane (ad hunc Epistolæ nomine Apologiam hanc conscripsérat) ingentem misericordiam, qua Deus cum Societate sancta vñsus est; quamque si ei addicti bene perciperemus, non tantis premetemur angustijs cum eam tot persecutionibus ac calumnijs videamus exagitari. Hic enim status planè Beatitudinis est: Beati qui perectionem patiuntur &c. Vnde qui Societatem amamus ex animo (si aduersantium damnum non adefset) Eam in hac sua Beatitudine gaudentem relinquere debemus, cum non instar Homicidarum ac latronum ob propria flagitia, sed sicut hi, quos Christus Beatos vocat propter iustitiam, patiatur. Igitur Christi regulis ductus affirmo, si aliqua Respublica sit, quæ Beata in terris appellari possit, ea Societas est, quia haec & iniurijs lacefita & calumnijs diffamata: & si ab hac Beatitudine aliquantulum recedant sui, id causat animarum fauor: quamuis negare non possim, specialem Dei prouidentiam esse eorum innocentiae dari Patronos, ne persecutione deficiant, quemadmodum eorum permittit infamiam, nefauore, & humano plausu extollant, &c. Hæc ille Epist. ad P. Romanum apud Euseb. in vita B. Borgie lib 2. cap. 31. à fol. 169. ad fol. 171.

* AB ECDEM Epistolâ ad Doctorem Torrensem, deinde Episcopum Canariensem, pro eiusdem Societatis famâ aperto Marte militante aduersus malevoli cuiusdam epistolam non leviter illam vulnerans: Non casu evenit (inquit inter alia) hanc epistolam ad meas peruenisse manus, quia vnde minus sperabatur, sanctæ Societati fauores spirituales ac temporales accrescent, qui forte

forte cestarent, si ignominiae tam iniuste illi illatae conscius non essem. De me id certe possum affirmare ob Toletanos viginti Archiepiscopatus, verba tanta temeritate, ac falsitate plena, non ausurum me scribere, vel aduersus infimae notae saecularem hominem. Nolle reuersa Societatis aduersarios vehementer confundi, & prae pudore deficere. Ego in hoc casu dico, quod sentio, defendo & approbo quod approbat, & defendit Ecclesia. De aduersariis autem affirmo, illos Hæreses inuenire, in quibus personis, nec Ecclesia nec Inquisitio eas vñquam inuenit. *Et post pauca subdit:* Plurimum noctiuus ille homo est, qui audet dicere, propriaque manu subscribere, Illitteratos, & Hæreticos esse tot Dei seruos, qui in his Regnis Hispaniae commorantur. Estque res ad Christianam Religionem spectans, scire, quibus semitis iste Homo particularis ducatur, qui plus videt, quam videmus omnes. Deus illi suam lucem largiatur & locum pœnitentia. Datis in sancta Domo de Guerta mar. 16. ann. 1558. *Sic in vit. B. Borg.*
vbi supra fol. 175.

AB EODEM: litteris ad socios Septimancenses. Qui exorsus ab animi sui conturbatione quæ ad communem genti humanae Ignatij morte illatam cladem diu constitisse mutum, atque attonitum instar Jobi amicorum, ait; cum fuse stuporem hominum deplorasset, qui quia non intelligunt, quanti referat in terris superesse eximiâ præditos sanctitatem viros, in eorum occasu minime commouentur, ex illa Isaiae voce: *Nisi Dominus Sabaoth reliquisset nobis semen, quasi Sodoma facti essemus. Homines Deo charos apte Seminibus comparans, cum Grano Synapis diligenter Ignatum confert.* In primis quod hoc semen cum sit minimum, fiat maius omnibus oleribus, Dei admiratur ingenium, quod gaudens rebus minutis, ac vilibus ad maxima opera & præclarissima vti, cum tam multi eodem seculo eiusdem atque Ignatij Consilijs essent, ac præter ceteros Paulus 4. etiam Pontificatus Maximi auctoritate potens ad quidvis perficiendum, & Magnus ille D^r. tota Hispania sanctitate, atque doctrina celeberrimus Aula, Perfecti tamen Operis titulum masore quadam

Dolet
Estrada ex-
tinctum
Ignatium.

Isai. 1.9.
Quem gra-
no synapis
comparat.
Matth. 13.
32.

Quod cum
minimum
sit, in mag-
nam tamen
arborem
erumpit.

Cuius rami
toto orbe
diffusi.

Mira inter
se consen-
sione cale-
ste philtreū
componunt.

Iuuenum
mores re-
format so-
cetas.

Sacramen-
torum fre-
quentia, &
exercitio-
rum spiri-
tuum
rū.

gloria Ignatio dederunt : adeo, ut ad hunc veluti Ioannes ad Christum discipulos Auila suos transmitteret. Tum de Colonij quasi Ramis toto Orbe diffusis, ac Sociorum multitudine differens, in his etate, conditione, linguis, Nationibus inter se se separantibus, conspectam à se narrat maiorem, quam si ab una essent omnes stirpe, ac Parente editi, consensionem, atque cor ita unum, unamque animam, ut carmine quodam diuino, celestique philtro tanta concordia fieri videatur. Deinde ad conuolantes ad hanc Sacram arborem dgressus volucres inter cetera refert, viros à se in Hispaniensi quadam Academia iuuenes antea solitos alia sequi omnia, diebus quibusdam festis summo manè ad crimina deflenda, & ad Sacrosancta usurpanda mysteria surgere numero amplius trecentos; neque haec alijs in Templis propter insolentiam fieri, cum id miri habeant commodi. Societatis Templa, quod in ijs inducto more diuinam mensam frequentandi, neminem deterreat inanis metus, ne singularis, & notabilis fiat. Adiicit his exercitationum spiritualium laudes, quas appellat, Novitatum quendam toti humano generi institutum. Quod sicut Religiōsi Ordines habent gymnaſia, in quibus suos quique tyrones ad suam vitæ formam exercent ac fingunt, ita ex uniuerso mortalium Cœtu exercitationibus à B. Ignatio inuentis, suo multi in vitæ genere ad perfectam Christianæ legis disciplinam erudiantur. Postremo obrectatorum contra Societatem confutatis calumnijs, eiusque Instituto non leuiter confirmato, socios adhortatur, ut B. Ignati vestigia prementes contra aduersarios, modestia, ac silentio dimicent. In silentio, & spe, inquit, erit fortitudo vestra, quoniam voluntas Dei est, ut benefacientes obmutescere faciatis hominum ignorantiam. Concluditque tandem, scriptam à se pro Societate Apologiam, & cur id ipse duerit Ordinis faciendum sibi putarit exponens, epistolam claudit. Hæc omnia apud 1. par. Hist. Soc. lib. 16. n. 125.

28. * AB ANGELO MANRIQUE viro equidem omnisci disciplinarum genere excultissimo, in uniuersitate Salmanticensi suprema è Theologicis Cathedra Magistro Colendissimo, Observantiae Hispanæ Cisterciensis dignissimo Generali, Regni totius fulgentissimo lumine, ac reverè custode Nostræ Societatis Angelo, cuius ille encomia typis